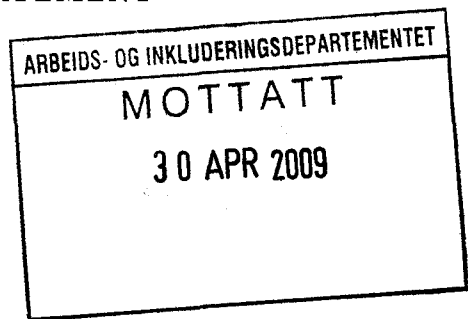

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200900199

Vår ref
200900525-10/KIB

Dato
28.04.2009

Forslag til ny utlendingsforskrift - Kapittel 6 om opphold i forbindelse med arbeid og studier - Høring

Vi viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets brev av 30. januar 2009 og vårt brev av 27. april 2009. Dette brevet erstatter vårt brev av 27. april 2009.

Nærings- og handelsdepartementet har ikke merknader til forslagene som gjelder regelverk for gjennomføring av forslagene i arbeidsinnvandringsmeldingen.

Når det gjelder forslagene om regler for sjømenn på utenlandske skip har vi noen kommentarer. Disse kommentarene gjelder både i forhold til den nye utlendingsforskriften og evt. innføring av tilsvarende bestemmelser i den eksisterende utlendingsforskriften.

Handels- og skipsfartspolitik

Det må vurderes om innføring av arbeidstillatelse vil være i samsvar med den såkalte «standstill»-bestemmelsen for skipsfart i WTO som ble vedtatt i 1996. Denne bestemmelsen sier at det ikke er tillatt å innføre nye restriksjoner for å forbedre forhandlingsposisjonen. Spørsmålet er om denne bestemmelsen slår inn i forhold til å innføre begrensninger på adgangen for utenlandske sjøfolk i norsk innenriksfart. Dette spørsmålet må også sees i lys av norske overordnede handelspolitiske interesser sammenholdt med tendenser til proteksjonisme i den aktuelle økonomiske situasjon. Det er på denne bakgrunn behov for å se saken i sammenheng med WTO-forpliktelser der Utenriksdepartementet er fagdepartement.

Nærings- og handelsdepartementet er også opptatt av at det i dagens internasjonale

økonomiske situasjon er disiplin i overholdelsen av handelspolitiske forpliktelser. Det er i denne situasjonen i norsk interesse å bidra til arbeidet mot bruk av restriktive tiltak mot handel over landegrensene.

Et sentralt element i norsk skipsfartspolitikkk har vært å ivareta behovet for åpen adgang til utenlandske markeder, ettersom rundt regnet 90 % av norsk skipsfart foregår mellom utenlandske havner. Norge har bl.a. av den grunn i motsetning til mange andre land ikke ønsket å ha restriksjoner på bruk av skip under utenlandsk flagg i norsk innenriksfart. Vi har også vært opptatt av å hevde flaggstatsprinsippet, som innebærer at flaggstaten har ansvaret for å regulere forholdene på skipet innenfor rammene av internasjonalt og nasjonalt regelverk.

Når det skal innføres krav om arbeidstillatelse for utenlandske sjøfolk på utenlandske skip, er det viktig at det gjøres på en måte som kommer minst mulig i konflikt med norsk handels- og skipsfartspolitikkk, herunder ivaretagelse av flaggstatsprinsippet. Dette innebærer at det ved utformingen av forskriftsteksten bør legges til rette for tilstrekkelig fleksibilitet i regelverket.

Unntak

Det er enighet om å unnta cruiseskip og EØS-registrerte skip fra kravet om arbeidstillatelse. På denne bakgrunn vil vi presisere at unntaket for cruiseskip og EØS-skip må inn i forskriftsteksten. Det må også avklares hvordan sjøfolk fra EØS-land som arbeider på skip registrert utenfor EØS skal håndteres, der tilnærmingen må være at de behandles i henhold til de regler som gjelder for EØS-borgere i forbindelse med arbeid i Norge.

Kommentarer til forskriftsteksten

Ut fra ovennevnte handels- og skipsfartspolitiske hensyn er det viktig med en viss fleksibilitet i adgangen for utenlandske skip som er inne for oppdrag i kortere perioder eller som ikke er å regne som vesentlig virksomhet.

Ved tidligere behandlinger av saken har Nærings- og handelsdepartementet ment at teksten er for upresis om de behov rederier og ansatte vil ha når de skal forholde seg til regelverket. Vi foreslo bl.a. at definisjonen av at "regulær eller vesentlig virksomhet" omfatter virksomhet over 3 måneder, burde framkomme direkte i forskriftsteksten for å skape større grad av åpenhet, klarhet og forutsigbarhet omkring rettstilstanden for brukerne. Vi opprettholder i hovedsak dette forslaget samtidig som det er behov for å presisere at dette gjelder virksomhet som er vesentlig. Dette vil gi anledning for unntak for skip som har regulære anløp, men der transportene mellom norske havner er mindre vesentlig.

Et eksempel er dersom skip opererer i rute mellom utenlandske havner og Norge der flere norske havner anløpes. Slike skip bør da også ha adgang til å ta last mellom de norske havnene så lenge dette kan anses som en mindre vesentlig del av totaloperasjo-

nen. Det vil også være miljø- og ressursmessig fornuftig at skip som går med ledig kapasitet langs kysten, har anledning til å tilby kapasiteten til aktuelle kunder.

Basert på ovenstående foreslår vi følgende tekst:

§ 6-6 Oppholdstillatelse til sjøfolk

Det kan gis oppholdstillatelse til arbeidstakere om bord på utenlandsk registrert skip som tar om bord gods eller passasjerer i en norsk havn og leverer dette godset eller setter i land disse passasjerene i en annen norsk havn. Dette gjelder for skip som har en ~~regulær~~ eller vesentlig virksomhet mellom norske havner i perioder på minst tre måneder. Periodene blir ikke avbrutt av kortvarige reiser eller oppdrag til andre land som varer mindre enn en uke.

~~Dette gjelder for skip som har en regulær eller vesentlig virksomhet mellom norske havner og ikke for skip som bare leilighetsvis trafikkerer norske havner.~~

Tillatelsen gjelder arbeid for en bestemt arbeidsgiver, og den danner ikke grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

Nærings- og handelsdepartementet støtter at kravet om arbeidstillatelse for utenlandske sjøfolk gjøres gjeldende for fart mellom norske havner og installasjoner på norsk kontinentalsokkel. Vi bidrar gjerne ved utformingen av den konkrete forskriftsteksten.

Ikrafttredelse

I høringsnotatet sies det ikke noe om ikrafttredelse. Tidligere har Arbeids- og inkluderingsdepartementet lagt opp til en romslig ikrafttredelsesperiode, og Nærings- og handelsdepartementet konkretiserte dette til 6 måneder. Vi mener at det fortsatt vil være nødvendig med en innfasingsperiode på 6 måneder for en ny forskriftsbestemmelse om arbeidstillatelse i den eksisterende utlendingsforskriften.

Praktiske problemstillinger

Delvis knyttet til spørsmålet om ikrafttredelse er også spørsmålet om å avklare spørsmål knyttet til den praktiske gjennomføringen av bestemmelsen. Det gjelder spørsmål som

- hvor det kan søkes om arbeidstillatelse?
- hvem skal søke (arbeidsgiver/arbeidstaker)?
- hvor vil det fremgå at behovsprøving ikke er aktuelt for denne yrkesgruppen?
- skal det søkes for mannskapet samlet eller hver for seg?
- hvor lenge varer tillatelsen?
- hva skjer når mannskap skal skiftes?
- oppholdstillatelse er knyttet til norske lønns- og arbeidsvilkår, hva er slike vilkår?
- hvilke dokumentasjonskrav må foreligge bl.a. for lønns og arbeidsvilkår?
- hvor lang er behandlingstiden for søknader?
- hvordan skal skipet forholde seg mens søknaden behandles? (Vi forutsetter at virksomhet kan drives mens søknaden behandles.)
- hvordan skal skipet underrettes om utfallet av søknadsbehandlingen?

- hvilken dokumentasjon får skipet på at tillatelsene er i orden?
- hvem står ansvarlig for at det skal foreligge og innhentes arbeidstillatelse?
- hvilke sanksjonsmidler er aktuelle?
- regelverket må være tilgjengelig på engelsk
- mulighet til å søke elektronisk

Vi antar at flere av disse forholdene vil være avklart i andre deler av regelverket, mens andre forhold kan avklares i veiledning til eller rundskriv om praktiseringen av utlendingsloven og forskriften.

Nærings- og handelsdepartementet deltar gjerne i den videre prosess for å avklare forskriftstekst samt mer praktiske forhold.

Med hilsen

Kjell Grønnevet (e.f.)
avdelingsdirektør

Kirsti Bastholm
seniorrådgiver